

II.

Българитѣ спрѣмо чуждитѣ влияния въ Македония.

Политическитѣ и етнографски промѣни, които въ течението на вѣковетѣ засегнали земитѣ на Балканския полуостровъ и на сѣверъ отъ него, докарали промѣна и въ простора на българското етнографско землище, както то е било заздравено къмъ IX—X в. Въ тия борби българскиятъ народъ е излѣзъль ощетенъ наистина въ свойтѣ крайща, но е съумѣлъ да запази своята срѣдина, въ Дунавска България, Македония и Тракия.

Най-много е пострадала българщината на сѣверъ отъ Дунава, въ стара Дакия. То се дължи на далечината и на слабата връзка на тия страни съ държавния и духовенъ животъ на централна България, на силния маджарски народъ, който се населилъ тамъ, и на по-слабата спойка между прабългари и славѣни. За ослабването на българщината допринесълъ и ромънскиятъ народъ, който постепенно се засилвалъ отъ свои староседѣлци въ Карпатитѣ и нови прѣселенци, дошли отъ земитѣ на югъ на Дунава. Въ Дакия българската власть се пазѣла здраво току-речи до края на IX в. Крумовата десница се усѣщала силно тамъ; тя, заедно съ Карла Велики, сломи аварската мощь¹⁾ и държеше яко до р. Тиса. Крумъ пращаще своитѣ плѣнници отъ Одринъ въ тогавашната сѣверна България, отвѣждъ Дунава (*εἰς Βουλγαρίαν ἐκεῖθεν τοῦ Ἰστρου ποταμοῦ*). Българитѣ запазили западната частъ на Дакия и при Бориса, при наследника му Владимира, който владѣлъ трансилванскитѣ солници.²⁾ Когато при Симеона, въ 905 г., маджаритѣ разсипаха Моравия, множество моравци избѣгаха въ съсѣдна. България.³⁾ Маджарската легендарна история говори за редъ

¹⁾ Suidæ lexicon, t. I. col. 1017.

²⁾ J. L. Pič, Ueber die Abstammung der Rumänen. Leipzig 1880, p. 73.

³⁾ . . . въ Българы вѣжаше. Иор. Ивановъ, Български старини, 53, 54, 58.